

Početna stranica>Zakonodavstvo i sudska praksa>Nacionalno zakonodavstvo

Vnitrostátní právní předpisy

Poljska

Tato stránka obsahuje informace o polském právním systému.

Polsko je republikou s demokratickou formou vlády. Zákonodárná moc je svěřena parlamentu, který se skládá z dolní sněmovny – **Sejmu** – a horní sněmovny – **Senátu**. Výkonná moc je svěřena **prezidentu Polské republiky** a **Radě ministrů**. Soudní moc je svěřena soudům a tribunálům.

Polský právní systém vychází z kontinentálního právního systému (**tradice kontinentálního práva**). Obecnými soudy jsou v Polsku **soudy odvolací (sady apelacyjne)**, **krajské soudy (sady okręgowe)** a **okresní soudy (sady rejonowe)**. Jsou příslušné k projednávání trestněprávních věcí, občanskoprávních věcí, rodinněprávních věcí a záležitostí nezletilých, pracovněprávních věcí a věcí sociálního pojištění.

Správní soudnictví spadá pod Nejvyšší správní soud, který vykonává soudní dohled nad veřejnou správou.

Nejvyšší soud je nejvyšším ústředním soudním orgánem v Polské republice a tedy i nejvyšším odvolacím soudem. Hlavní úloha Nejvyššího soudu spočívá ve výkonu spravedlnosti v Polsku (společně s obecnými, správními a vojenskými soudy), posuzování kasačních stížností coby formy mimořádného opravného prostředku a vydávání stanovisek k výkladu práva.

Ústavní soud (Trybunał Konstytucyjny) je orgán soudní moci. Je příslušný k rozhodování o:

souladu vydaného právního předpisu s ústavou

kompetenčních sporech mezi orgány ústřední státní správy

souladu cílů a činnosti politických stran s ústavou

ústavních stížnostech občanů

Anglická verze zákona o Ústavním soudu a dalších souvisejících předpisů je k dispozici na internetových stránkách [polského Ústavního soudu](#).

Prameny práva

Prameny polského práva jsou ústava, zákony, ratifikované mezinárodní smlouvy a vyhlášky. Ústava je považována za nevýznamnější pramen polského práva. Obsahuje informace o polském právním systému, institucionální organizaci, soudním systému a místních úřadech. Rovněž upravuje politické svobody a práva. Současná ústava byla přijata v roce 1992. Text polské ústavy je k dispozici na internetových stránkách

[dolní sněmovny polského parlamentu \(Sejmu\)](#), a to v polštině, angličtině, němčině, francouzštině a ruštině.

Druhy právních předpisů – popis

Zákony (ustawy) jsou obecně závazné právní předpisy, které upravují významné záležitosti. Předmětem zákona může být jakákoliv záležitost. V některých případech ústava ukládá povinnost upravit příslušnou záležitost formou zákona: například rozpočet nebo právní postavení občanů.

Podle polské ústavy musí být některé **mezinárodní smlouvy** před svou ratifikací potvrzeny zákonem, který musí být schválen parlamentem a podepsán prezidentem. Takovými mezinárodními smlouvami jsou například spojenecké smlouvy; politické nebo vojenské smlouvy; smlouvy upravující svobody, práva a povinnosti občanů; smlouvy o členství v mezinárodních organizacích; a další smlouvy o záležitostech upravených ústavou.

Vyhlášky (rozporządzenia) vydávají státní orgány uvedené v ústavě na základě zmocnění zákonem.

Rada ministrů je oprávněna vydávat **usnesení (uchwały)** interní povahy, která jsou závazné pouze pro podřízené organizační jednotky instituce vydávající usnesení; tato usnesení nemohou být právním základem pro vydání rozhodnutí o právech a povinnostech občanů, právnických osob a jiných subjektů.

Orgány místní samosprávy a orgány místní státní správy mohou na základě zmocnění zákonem vydávat **místní vyhlášky (akty prawa miejscowego)** s místní působností v rámci území příslušné správní jednotky.

Hierarchie právních norem

Základním pramenem polského práva je ústava. Dalšími normami jsou v hierarchii polské ústavy: ratifikované mezinárodní smlouvy, nařízení, směrnice a rozhodnutí Evropské unie, zákony, vyhlášky a právní předpisy vydané orgány místní správy.

Institucionální rámec**Instituce, které přijímají právní normy**

Zákonodárnou moc vykonávají dvě komory **polského parlamentu**, Sejm a Senát. Poslanci jsou voleni na **čtyřleté funkční období**. Právo předkládat legislativní návrhy náleží poslancům, Senátu, prezidentu Polské republiky a Radě ministrů. Právo předkládat legislativní návrhy rovněž náleží skupině **alespoň sta tisíc občanů** majících právo volit ve volbách do Sejmu.

Sejm jedná o návrzích ve třech čteních. Jestliže je návrh Sejmem a Senátem schválen, je odeslán prezidentovi k podpisu. Prezident se před podepsáním může obrátit na Ústavní soud, aby rozhodl o souladu návrhu s ústavou.

Rada ministrů zajišťuje provádění **zákonů**, vydává **vyhlášky**, uzavírá **mezinárodní smlouvy vyžadující ratifikaci** a přijímá a vypovídá **jiné mezinárodní smlouvy**.

Legislativní proces**Iniciativa**

Legislativní návrhy mohou být předkládány poslanci, Senátem, prezidentem republiky, Radou ministrů a skupinou alespoň sta tisíc občanů majících právo volit ve volbách do Sejmu.

Ve většině případů jsou návrhy předkládány Radou ministrů nebo poslanci.

Návrh doplněný odůvodněním musí být předložen **maršálkovi Sejmu**, který jej dále předá prezidentu republiky, Senátu a předsedovi Rady ministrů (předsedovi vlády).

Projednání

Sejm jedná o návrzích ve třech čteních. Návrhy jsou rovněž posuzovány příslušnými výbory Sejmu a Senátu.

Schválení

Senát musí **do 30 dnů od předložení** návrh beze změn schválit, přijmout pozměňovací návrhy nebo rozhodnout o jeho úplném zamítnutí. **Sejm** může změny přijaté Senátem zamítnout nadpoloviční většinou přítomných poslanců, přičemž přítomna musí být alespoň polovina všech poslanců.

Vyhlášení

Po skončení projednávání návrhu v Sejmu a v Senátu musí maršálek Sejmu předložit schválený návrh k podpisu prezidentovi. Prezident republiky musí návrh podepsat ve lhůtě 21 dne od předložení a musí nařídit jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů Polské republiky (Dziennik Ustaw). Zákon pak nabývá

účinnosti čtrnáctý den po vyhlášení. Datum **nabytí účinnosti** však může být rovněž stanoveno v textu předpisu. Podle polského práva může být zákon zrušen pouze jiným zákonem. Datum, kdy zákon pozbude účinnosti, musí být uvedeno v textu zákona.

Právní databáze

V minulosti vydané právní předpisy, a to až do roku 1918, lze nalézt na internetových stránkách [polské právní databáze \(Sejmu\)](#) společně se seznamem těchto předpisů.

Přístup do této databáze je **zdarma**.

Poslední aktualizace: 01/02/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.